

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Ndc/9/2023
Identifikačné číslo spisu:	6122493489
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6122493489.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, Bratislava, Primaciálne námestie 1, IČO: 00 603 481, proti žalovanej obchodnej spoločnosti MBL a.s., Košice, Štefánikova 26, IČO: 36 207 039, zastúpenej advokátkou JUDr. Michaelou Törökovou, Bratislava, Ulica 29. augusta 5, o zaplatenie 124.354,62 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 13C/4/2023, o návrhu žalobcu na prikázanie veci Okresnému súdu Bratislava IV, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 13C/4/2023 Okresnému súdu Bratislava IV z dôvodu vhodnosti **n e v y h o v u j e**.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu žalobcu na prikázanie veci Okresnému súdu Bratislava IV z dôvodu vhodnosti. Návrh odôvodnil tým, že podľa názoru žalobcu by v zmysle § 18 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), odkazujúc i na článok 17 CSP, mal byť miestne príslušným súdom na prejednanie daného sporu Okresný súd Bratislava IV, nakoľko na tomto súde prebieha ďalšie konanie s totožnými sporovými stranami a obdobným predmetom sporu. Zároveň žalobca poukázal tiež na to, že na uvedenom súde prebiehalo konanie súvisiace s nehnuteľnosťou, za užívanie ktorej si žalobca uplatňuje v posudzovanom prípade peňažný nárok z titulu bezdôvodného obohatenia. Súčasne predseda a člen predstavenstva žalovanej majú v zmysle Obchodného registra Slovenskej republiky adresu trvalého pobytu na západnom Slovensku.

2. K podanému návrhu žalobcu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti sa vyjadrila žalovaná, ktorá s navrhovaným prikázaním veci nesúhlasila. Poukázala na absenciu dôležitých zákonných dôvodov na zmenu konajúceho súdu tak, ako ich vymedzil žalobca v podanom návrhu.

3. Podľa § 39 ods. 2, 3 CSP, na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne

nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Košice I) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Bratislava IV). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

4. Najvyšší súd prejednal (§ 39 ods. 3 CSP) návrh žalobcu na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 13C/4/2023 Okresnému súdu Bratislava IV z dôvodu vhodnosti a dospel k záveru, že tomuto návrhu nie je možné vyhovieť, lebo neboli zistené zákonné predpoklady pre prijatie postupu podľa § 39 ods. 2 CSP.

5. Prikázanie (delegácia) z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z ústavne zaručenej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi [článok 48 ods. 1 zákona č. 160/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky znení neskorších predpisov (ďalej len „ústava“)], ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

6. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov oboch strán sporu, pričom na pomery strany, ktorá delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné strany sporu (účastníkov konania). Pri tom všetkom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie sporu.

7. V danom prípade žalobca odôvodňuje zmenu konajúceho súdu, resp. vhodnosť ním navrhovanej delegácie veci predovšetkým skutočnosťou, že na Okresnom súde Bratislava IV prebieha iné konanie s totožnými stranami a obdobným predmetom sporu, s tým že aj konanie, ktoré má súvis s posudzovanou vecou bolo prejednané na tomto súde, a preto podľa § 18 CSP v spojení s článkom 17 CSP by mal predmetné sporové konanie tiež prejednávať Okresný súd Bratislava IV.

8. Podľa § 18 CSP súd, ktorý je príslušný na konanie o žalobe, je príslušný aj na konanie o žalobách s ňou spojených a o vzájomných žalobách okrem žalôb, pri ktorých je daná osobitná miestna príslušnosť podľa § 20.

9. Najvyšší súd konštatuje, že zo žalobcom prezentovaného ustanovenia (§ 18 CSP), predstavujúceho primárny dôvod podania návrhu na delegáciu sporu jasne vyplýva, že súd ktorý je príslušný na prejednávanie určitej právnej veci, či už je to súd všeobecný (ako v posudzovanom prípade), alebo súd daný na výber, je súdom (okrem výnimky) mieste príslušným rovnako tak v konaní o spojených veciach, ako aj v konaní o vzájomnom návrhu žalovaného. Vzájomný návrh je upravený v § 147 CSP a spojenie vecí upravuje § 166 CSP. Vzájomným návrhom si môže žalovaný uplatniť svoje práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou. Vzájomná žaloba je prejav žalovaného, ktorý proti žalobcovi uplatňuje svoju pohľadávku na započítanie, ale len ak navrhuje, aby bolo prisúdené viac, než čo uplatnil žalobca, inak súd posudzuje taký prejav len ako prostriedok na procesnú obranu žalovaného. Spojením vecí sa zase v zmysle § 166 CSP rozumie v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred tým istým súdom začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán.

10. Vychádzajúc z uvedeného je potom zrejmé (žalobný návrh žalobcu prejednávaný na Okresnom súde Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 13C/4/2023, ktoré konanie žalobca žiada delegovať na iný súd, nie je vzájomná žaloba a predmetné konanie sa nezačalo na tom istom súde ako žalobcom tvrdené obdobné konanie s totožnými sporovými stranami a obdobným predmetom sporu), že ustanovenie § 18 CSP, na ktoré sa žalobca odvoláva, nemožno v posudzovanom prípade vnímať ako určujúce kritérium pre príslušnosť súdu, resp. predstavujúce dôležitý dôvod na delegáciu veci.

11. Vzhľadom na žalobcom uvádzané dôvody nevykazujúce charakter potrebnej výnimočnosti a skutočnosť, že nemožno predpokladať, že miestne nepríslušný súd zabezpečí hospodárnejšie, rýchlejšie a po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie veci, dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu nevyhovel.

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.